

ULUSAL BİRLİK PARTİSİ İSKELE MİLLETVEKİLİ SAYIN EMRAH YEŞİLİRMAK'IN YASAMA DOKUNULMAZLIĞININ KALDIRILMASI İSTEMİNİ İNCELEMELİK ÜZERE OLUŞTURULAN ÖZEL KOMİTENİN KONUSYA İLİŞKİN RAPORUDUR

Komitemiz, Başsavcılığın Ulusal Birlik Partisi İskele Milletvekili Sayın Emrah Yeşilirmak'ın Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması istemini incelemek üzere, İçtüzüğün 22'nci ve 128'inci maddesinin (3)'üncü fıkrası uyarınca, Genel Kurulun 10 Mart 2025 tarihli 30'uncu Birleşiminde aldığı kararla kurulmuştur.

Komitemiz, kuruluş kararının 24 Mart 2025 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmasının ardından aynı gün içerisinde çalışmalarına başlamış ve 26 Mart 2025 tarihindeki toplantısında İçtüzüğün 35'inci maddesi tahtında, konunun hassasiyeti ve önemi gereğince oturumlarının gizli yapılmasına oy birliğiyle karar vermiştir. Komitemiz, Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması istemine ilişkin çalışmalarına 3, 17 ve 22 Nisan 2025 tarihlerinde toplanarak devam etmiş ve 5 Mayıs 2025 tarihli son toplantısında, oturumun sonunda, gizlilik kararını kaldırarak aynı toplantıda, çalışmalarına ilişkin hazırlamış olduğu Raporu oylamış ve İçtüzüğün 129'uncu maddesinin (2)'nci fıkrası uyarınca kırk beş günlük süre içerisinde çalışmalarını tamamlamıştır.

Komitemiz, İskele Milletvekili Sayın Emrah Yeşilirmak'ın Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması istemini, Anayasanın "Yasama Dokunulmazlığı" başlıklı 84'üncü maddesi, Cumhuriyet Meclisi İçtüzüğünün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılmasına ilişkin kuralları düzenleyen 128'inci, 129'uncu ve 130'uncu maddeleri ile Başsavcılıktan gelen dosyalar ışığında incelemiş ve bu çerçevede çalışmalarını yürütmüştür. Bunun yanında Komitemiz, İçtüzüğün 129'uncu maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan "tanık dinleyemez" kuralını dikkate alarak sadece Başsavcılık ve YÖDAK yetkililerini dinlemiş, YÖDAK'ın Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi hakkında 14 Mart 2025 tarihinde Cumhuriyet Meclisi'ne GİZLİ olarak gönderdiği denetim raporunu ve bu rapora dayanılarak 27 Mart 2025 tarihinde adı geçen Üniversiteye ilişkin aldığı kararları da konuyla ilgili bularak incelemiştir.

Komitemiz İçtüzüğün, dokunulmazlığı kaldırılmak istenen milletvekilinin kendisini savunmasına ve konuya ilişkin kanıt sunmasına olanak sağlanmasına ilişkin kuralları düzenleyen 130'uncu maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca, Sayın Emrah Yeşilirmak'ı dinlemek üzere Komiteye davet etmiştir. Sayın Emrah Yeşilirmak, İçtüzüğün bahse konu maddesi uyarınca Komite toplantımıza bizzat katılarak savunmasını ve kanıtlarını sözlü ve yazılı olarak Komitemize sunmuştur.

Komitemiz, İ t z    n 129’uncu maddesinin (3)’üncü fıkrasında belirtilen ve Komitenin incelemesini  ng ren “isnadın ciddili i” ve “yasama dokunulmazlı ının kaldırılması isteminin siyasal amaçlara dayanıp dayanmadığı”na ilişkin hususları, kendisine iletilen evrak, Ba savcılık ve Y DAK yetkililerinin Komite toplantısında sunmuş olduğu belge ve bilgiler ile savunmanın ifade ve kanıtlarından elde ettiği bilgileri esas almak suretiyle konuyu irdelemi tir.

Komitemiz yukarıdaki bilgiler çerçevesinde, çalışmalarını ve değerlendirmelerini içeren bu Raporun, daha anlaşılır ve sistematik olması amacıyla aşağıdaki ana başlıklar altında düzenlenmesini uygun görmüştür:

- I. Yasama Dokunulmazlı ının Genel Değerlendirmesi
- II. İddialar ve Savunmada Belirtilen Hususlar
- III. İsnadın Ciddili i
- IV. Yasama Dokunulmazlı ının Kaldırılması İsteminin Siyasal Amaçlara Dayanıp Dayanmadı ı
- V. Sonuç

I. Yasama Dokunulmazlı ının Genel Değerlendirmesi:

Komitemiz  ncelikle, Yasama Dokunulmazlı ının anlamı, içeriği ve uygulanmasına ilişkin düzenlemeleri  ng ren kavramlar üzerinde durmuştur. Yasama Dokunulmazlı ı, suç i ledi i ileri sürülen bir milletvekilinin, Meclis kararı olmadıkça, milletvekili olduğu süre içerisinde tutuklanamaması ve yargılanamamasıdır. Anayasamıza göre bunun istisnası, ölüm cezası veya be  yıl veya daha fazla hapis cezasını gerektiren suçüstü durumu.

Anayasa Mahkemesi kararlarına göre dokunulmazlık, yasama organı üyelerini, görevlerini tam olarak yerine getirmelerini engelleyecek gereksiz suçlamalardan korumak ve siyaset kurumunun manipülasyonlara karşı korunması amacına yöneliktir. Gerçekten de demokrasinin doğru bir şekilde işleyebilmesi için halkın iradesiyle parlamentoya seçilen milletvekilleri, yasamanın her türlü çalışmasına  zg r bir şekilde, herhangi bir risk altında olmadan katılabilmelidir. Aynı zamanda da hukukun üstünlüğü, yargı ba ımsızlı ı ve adaletin tecellisi gereği hiçbir makamdaki kişi yargılanma sürecinden kaçınamaz.

Bu sebeptendir ki yasama dokunulmazlı ının kaldırılmaması durumunda sadece bir erteleme söz konusudur. İlgili milletvekilinin kovu turulması ve yargılanması tümüyle ortadan kalkmamakta, sadece milletvekilliği sıfatının sona erece i zamana ertelenmektedir. Ayrıca Anayasa’nın 84’üncü maddesi uyarınca milletvekilliği süresince zamanaşımı i lememektedir.

II. İddialar ve Savunmada Belirtilen Hususlar:

Sayın Emrah Yeşilırmak, Fasıl 154 Ceza Yasası'nın 297'nci, "305'inci, 331'inci, "332'nci, "333'üncü, 335'inci, 337'nci, 339'uncu ve 343'üncü maddeleri ile itham edilmek istenmektedir. Başsavcılık tarafından Meclis Başkanlığı'na iletilen suç dosyasının özeti; Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi Business Administration (English) bölümünden, derslere ve sınavlara girilmediği halde lisans diploması alınması, işbu diplomanın Milli Eğitim Bakanlığı tarafından onaylanması ve bu diploma ile Lefke Avrupa Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Tezli Yüksek Lisans programına kayıt yapılmasını kapsamaktadır.

Komitemiz, Meclis İçtüzüğü'nün 130'uncu maddesinin (1)'inci fıkrası gereği ve savunma hakkının kutsallığı anlayışıyla, Sayın Emrah Yeşilırmak'ın savunmasını bizzat kendisinden dinlemiş, ayrıca Sayın Emrah Yeşilırmak tarafından sunulan bilgi ve belgeleri bir dosya halinde alarak incelemiştir.

Sayın Emrah Yeşilırmak bizzat Komitemize gelip, savunmasında özetle aşağıdaki hususları hem sözlü beyan etmiş, hem de yazılı olarak teslim etmiştir:

- Sayın Emrah Yeşilırmak'ın 2004-2005 döneminde Doğu Akdeniz Üniversitesi'nde Yabancı diller hazırlık okulunu tamamladığı, 2005-2008 döneminde Doğu Akdeniz Üniversitesi Computer Aided Accounting 2 yıllık ön lisans programından onur derecesi ile mezun olduğu, 2008-2009 döneminde ise Doğu Akdeniz Üniversitesi Muhasebe ve Vergi Uygulamalar bölümünü tamamlayarak yüksek okuldan mezun olduğu;
- Milletvekilliği süreci içerisinde kendisini akademik olarak daha fazla geliştirmek için Kıbrıs Toplum ve Sağlık Bilimleri Üniversitesi Business Administration (İngilizce) lisans eğitimine başvurduğu, başvuruda kendisinden istenen diplomalarının orijinalini, ders dökümlerini, kimlik kartı fotokopisini, fotoğraf ve başvuru dilekçesini verdiği;
- Yaklaşık bir hafta sonra Serdal Gündüz tarafından aranarak yaptığı inceleme sonucunda Sayın Emrah Yeşilırmak'ın almış olduğu 36 ders ve kredilerin İşletme Bölümü'nü tamamlamaya yeterli olduğu, diplomayı herhangi bir ders almadan alabileceğinin kendisine söylendiği ve sonrasında süreçte kayıt ve diploma ücretini adı geçen üniversitenin hesabına yatırdığı, 3-4 ay sonra da diplomasını teslim aldığı;
- Sorumluluğun ve öğrenciyi mevzuata uygun yönlendirme görevinin tamamen üniversitede olduğu, bir öğrencinin kaç ders alacağına üniversitenin yönetmelikle karar verebileceği, kendisinden fark dersi istenseydi bunu yerine getireceği,
- Daha sonra Lefke Avrupa Üniversitesi'ne yüksek lisans kaydı yaptırdığı, ilk dönemi 4.00 ortalamayla tamamladığı ancak lisans diploması ile ilgili soru işaretleri ortaya çıkınca yüksek lisans programına devam etmediği;
- Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi'nden aldığı diplomanın akademik açıdan sakat veya hatalı olduğu bilgisine getirilseydi, ki bu yükümlülük yasal

olarak ilgili üniversiteye yüklenmişti, böyle bir sakat ve hatalı idari işlem ile kesinlikle Lefke Avrupa Üniversitesi yüksek lisans programına başvurmayacağı, aksine diplomanın iptali için ilgili üniversiteye ve polise başvuracağı, diplomanın Milli Eğitim Bakanlığı onayına ilişkin ise böyle bir teknik prosedür hakkında bilgisi ve herhangi bir müdahili olmadığı, bu süreci Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi yetkililerinin tamamladığı;

- İsnad edilen suçlarla ilgili, kendisini suça bağlayan bir ifade bulunmadığı, birbiriyle çelişen çok fazla ifade bulunduğu, soruşturma dosyalarında suç işlediği belli olan veya suçunu itiraf eden kişilerin dahi sanık konumunda olmadığı;
- YÖDAK'ın Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi'ne ilişkin raporunda ve kararında açıkladığı üzere adı geçen üniversitenin mevzuata aykırı pek çok eylem ve işlem gerçekleştirdiği;
- Soruşturma dosyasının içerisinde bilgisi, onayı ve dahili olmadan evrak düzenlendiğini tespit ettiğini;
- Soruşturma dosyasının içerisinde gerçeği yansıtmayan ve yanıltıcı ifadeler olduğu;
- Kendisine yapılan suçlamaları kabul etmediği, savcının dosyaları derinlemesine incelenmediği ve iddiaların ciddi olmadığı, bilakis siyasi amaçlara dayandığı, şahsını susturmak ya da itibarsızlaştırmak ve sindirmek, gündemi değiştirmek amaçlarıyla suçlandığı;
- Soruşturmanın aceleye getirilmesinin, kanıtların yetersiz veya çelişkili olmasının, kişi daha savunma yapamadan medya üzerinden "suçlu" ilan edilmesinin, bu sürecin hukuki değil siyasi olduğunun kanıtı olduğu;
- Soruşturma dosyasının çevre şahadetleri üzerinden meclise getirilen bir dosya olduğu;
- Soruşturma dosyasının çevre şahadetleri üzerine kurgulandığı halde, bu çevre şahadetlerinin bir tanesinde dahi Sayın Emrah Yeşilırmak'ın sorumluluğuna delalet edecek herhangi bir olgu, beyan veya iddia olmadığı;
- Halkın Partisi Başkanı Sayın Kudret Özersay'ın siyasi amaçlarla bu konuda yüzden fazla paylaşım yaparak ve çok sayıda haber yaptırarak tüm ilgililer ve kamuoyu üzerinde baskı ve etki yarattığı;
- Halkın Partisi Başkanı Sayın Kudret Özersay'ın, siyasi amaçlarla kamuoyu nezninde Sayın Yeşilırmak'ı suçlu ilan ettiği;
- Sayın Yeşilırmak'ın daha önce Halkın Partisinde olduğu dönemde kendisini birçok kez eleştirilmesini ve daha sonra istifa etmesini bir türlü hazmedemediğini,
- Soruşturma dosyasını hazırlayan polis ve ileri işlem kararı veren savcılığın basın ve medya haberlerinden etkilendiği ve tarafsızlık şüphesi doğurduğu;
- Soruşturma dosyasında açıkça ceza yasamızda suç olarak tanımlanan eylemleri işleyenlerin (örneğin usulsüz olduğu iddia edilen diplomayı hazırlayıp, imzalayan kişinin veya bilgisi olmadan bilgileri üniversite sistemine usulsüz giren ve usulsüz girdiğini itiraf eden kişiler hakkında soruşturma başlatılmaz iken, sadece Sayın Yeşilırmak aleyhine soruşturmanın başlatılmasının, işbu siyasi baskılardan kaynaklandığı ve acele bir şekilde dosyanın oluşturulduğu.

III. İsnadın Ciddiliği:

Komitemiz çalışmalarında, yasama dokunulmazlığının kaldırılması istemine ilişkin tüm verileri değerlendirdikten sonra aşağıdaki gerekçeler ışığında, İtüzüğün 129'uncu maddesinin (3)'üncü fıkrası uyarınca isnadın ciddi olmadığı yargısına varmıştır:

- Komiteye iletilen isnad dosyası incelendiğinde, Sayın Emrah Yeşilirmak'ın hangi eylem veya işleminin suç oluşturduğu, hangi davranışının suça bağlandığı açık ve sarıh değildir. İsnad edilen suçlarla Sayın Emrah Yeşilirmak'ın eylem ve davranışları arasında yeterli nedensellik bağı kurulamamış durumdadır. Sayın Emrah Yeşilirmak'ın sahte belge düzenlediği veya imzaladığı hususunda herhangi bir kanıt yoktur.
- Komiteye iletilen ve isnad edilen suçları içeren soruşturma dosyası, Sayın Emrah Yeşilirmak'ı suça bağlayıcı herhangi bir şahadet ve/veya belge içermemektedir;
- Polis Müdürlüğü tarafından yapılan çalışmada, ifadelerine ve/veya şahadetlerine başvurulmuş kişiler arasında, kendi beyanlarına göre suçla ilişkisi açık olan isimler bulunmaktadır oysa bu kişilere dava açılmamıştır.
- Tutuklu olan ve yargılaması süren Üniversite yetkililerinin ise davaları henüz sonuçlanmamış, Mahkemece konuya açıklık getirilmemiştir. Dolayısıyla konu prematüredir, bir milletvekilinin dokunulmazlığını kaldırmaya yetecek kadar somut bir bilgi veya belge yoktur.
- Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi, YÖDAK raporuyla da ortaya konduğu üzere mevzuata aykırı pek çok eylem ve işlemde bulunmuştur. Sayın Emrah Yeşilirmak'a lisans diploması verilmesi için kaç ders alması gerektiğini belirtme yükümlülüğü olan kurum Üniversitedir ve bu bilgiye bir öğrencinin hakim olması beklenemez.
- Kendisine diploma verilen bir öğrencinin yeterli dersleri alıp almadığını sorgulamaması o kişinin dokunulmazlığını kaldırmayı, yasama faaliyetlerini aksatmayı ve ceza mahkemesinde yargılanmasını gerektirecek ciddiyette değildir.
- Bir üniversite diploması hakkında akademik yetersizlik iddiası söz konusu ise bunu tespit etmeye yasal yetkisi olan kurum ilk nazarda Polis değil YÖDAK'tır. Keza YÖDAK, milletvekili olmayan başka şahısların diplomaları hakkında kendisine yapılan başvurularda akademik yetersizlik kararları vermiştir. Ancak bu kişiler, sahte evrak düzenleme veya düzenlemeye teşvik etme suçlamaları ile karşılaşmamıştır. Bu durumda bu tür diploma usulsüzlüklerini öncelikle incelemeye yetkili makam olan YÖDAK'ın incelemesi olmadan, bir anda ceza soruşturması başlatılmak istenmesinin makul bir izahatı tarafımıza yapılamamıştır.
- Komitemiz, Sayın Emrah Yeşilirmak ve onun durumunda olan herhangi bir öğrenci var ise, diplomalarının önce YÖDAK, daha sonra da gerek görülür ise Polis tarafından incelenmesi ve soruşturulması gerektiği görüşündedir. Bu

- konuda çıkacak olan YÖDAK Raporunun Cumhuriyet Meclisi'nde incelenip tartışılması ilk nazarda daha uygun olacaktır.
- Polis Müdürlüğü tarafından yapılan çalışmada, Sayın Emrah Yeşilirmak'ın diplomasının hangi gerekçeyle sahte ve/veya akademik bakımdan yetersiz olduğu belirtilmemektedir. Dosyada iddia edilenin tersine, usulüne uygun olarak izinlendirilen bir Üniversite tarafından Sayın Emrah Yeşilirmak'a verilmiş bulunan imzalı ve mühürlü bir diploma söz konusudur. Polis, üniversite diplomalarının akademik değerlendirilmesi hususunda tek yasal yetkili kurum olan YÖDAK'tan, Sayın Emrah Yeşilirmak'ın diplomasının geçerli olup olmadığına yönelik olarak herhangi bir görüş talep etmemiştir. Ayrıca YÖDAK'ın da herhangi bir görüş veya kararını dosyaya koymamıştır. YÖDAK yetkilileri tarafından Komitemize verilen bilgi de bu yöndedir.
 - YÖDAK tarafından, hakkında birçok usulsüzlük tespiti yapılan Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi gerçeği ortada dururken, mesele Sayın Yeşilirmak'ın diplomasının incelenmesi konusuna gelince, Polisin, neden yetkili makam olan YÖDAK'ı bu konuda saf dışı bırakmaya çalıştığı sorusuna Komitemiz maalesef yanıt alamamıştır.
 - Sayın Yeşilirmak aleyhine getirilen suçların unsurlarına baktığımız zaman, Sayın Yeşilirmak tarafından dolandırmak niyetiyle sahte belge düzenlediği, birilerini tehdit, tahrik veya teşvik ettiği, rüşvet verdiği ve/veya maddi menfaat sağladığı gibi iddiaların, soruşturma dosyasında ve de Komiteye verilen bilgiler arasında bulunmadığı tespit edilmiştir. Dosyada bu konuda herhangi bir belge, bilgi ve/veya ifade bulunmadığından, yasama dokunulmazlığını kaldırmayı gerektirecek ağırlıkta ve/veya ciddilikte bir suçlama olmadığı kanaatine varmaktayız.

IV. Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması İsteminin Siyasal Amaçlara Dayanıp Dayanmadığı:

Komitemiz, Başsavcılık yazısı ve isnad dosyası üzerinde yapmış olduğu incelemelerde, Başsavcılık yetkililerinin vermiş olduğu bilgiler ve Sayın Emrah Yeşilirmak'ın savunmasında belirtilenleri de dikkate alarak yasama dokunulmazlığının kaldırılması isteminin İçtüzüğü'nün 129'uncu maddesinin (3)'üncü fıkrası uyarınca siyasal amaçlara dayandığı yargısına varmıştır. Şöyle ki;

- Sayın Emrah Yeşilirmak, Halkın Partisi'nden Ulusal Birlik Partisi'ne geçmesi sebebiyle Halkın Partisi Başkanı Sayın Kudret Özersay tarafından hedef alınmıştır.
- Halkın Partisi Başkanı Sayın Kudret Özersay, siyasi amaçlarla bu konuda yüzden fazla paylaşım yaparak ve çok sayıda haber yaptırarak kamuoyu üzerinde ciddi bir baskı ve etki yaratmıştır.

- Halkın Partisi Başkanı Sayın Kudret Özersay'ın siyasi amaçlarla bu konunun üzerine özellikle eğildiği, süreç içerisinde henüz polis soruşturması devam ederken, kimin tutuklanacağına kadar önceden kamuoyuna sosyal medyadan paylaşımlar gerçekleştirmiştir. Bu konuyu adeta siyasi bir malzeme haline getirirken, soruşturmanın gizliliği ilkesini de zedelemiştir.
- Aynı üniversiteye ilişkin benzer durumda olan yirmiye yakın kişinin dosyasının bulunduğu Başsavcılık yetkilisi tarafından Komitemize söylenmiş ancak bu dosyalar henüz ileri safhaya götürülmemiştir. Bu dosyalar bile ileri götürülmemişken Sayın Emrah Yeşilırmak'ın dosyasının hızlıca tamamlanıp Cumhuriyet Meclisi'ne gönderilmesi, isnadın siyasi amaçlara dayandığı şüphesini oluşturmaktadır.
- YÖDAK'ın ilgili düzenlemelerine göre bir diplomanın akademik yetersizliği YÖDAK tarafından saptanırken Sayın Emrah Yeşilırmak'ın Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi'nden almış olduğu lisans diploması hakkında YÖDAK'a başvurulmamıştır ve YÖDAK kararı yoktur.
- YÖDAK, Sayın Emrah Yeşilırmak dışında başka şahısların diplomaları hakkında kendisine yapılan başvurularda, mevzuata aykırılık kararları vermiş ve bu şekilde birden fazla diplomaya ilişkin akademik yetersizlik tespiti yapmıştır. Ancak bu kişiler hakkında, sahte evrak düzenleme veya düzenlemeye teşvik etme suçlamaları ile soruşturma başlatılıp başlatılmadığına dair herhangi bir bilgiye ulaşamamıştır.

V. Sonuç:

Komitemiz, yukarıdaki bilgi ve bulgular ışığında konuyu değerlendirmiş ve İçtüzüğü'nün 129'uncu maddesinin (3)'üncü fıkrasındaki kriterleri dikkate alarak isnadın ciddi olmadığı ve siyasal amaçlara dayandığı kanaatine varmıştır. Bu bağlamda İçtüzüğü'nün 129'uncu maddesinin (5)'inci fıkrası uyarınca Sayın Emrah Yeşilırmak'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılmamasını ve kovuşturma ve yargılamanın milletvekilliği sıfatının sona ereceği zamana bırakılarak ertelenmesini, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile (oy çokluğuyla) kararlaştırmıştır.

Komitemiz, konunun değerlendirilmesini, sunulan Rapor ışığında oy çokluğuyla Genel Kurula salık verir.

Komite üyelerimizden, Komite Başkan Vekili Cumhuriyetçi Türk Partisi Girne Milletvekili Sayın Ongun Talat ile Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Ürün Solyalı, Rapora ret oyu kullanarak Raporun Ek'ine ilave edilen "KARŞIT GÖRÜŞ VE KARŞI OY GEREKÇESİ" başlıklı, aşağıdaki metni vermişlerdir.

KARŞIT GÖRÜŞ VE KARŞI OY GEREKÇESİ

1-Komitenin Yetkisinin Sınırı:

Başsavcılığın Ulusal Birlik Partisi İskele Milletvekili Sayın Emrah Yeşilırmak'ın Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması istemini incelemek üzere kurulan Komitemizin, İçtüzüğü'nün 129'uncu maddesinin (3)'üncü fıkrası uyarınca belirlenen yetkisi sadece iki hususla sınırlıdır. Bu hususlar "İsnadın ciddiliği" ve "yasama dokunulmazlığının kaldırılması isteminin siyasi amaçlara dayanıp dayanmadığı"dır.

Komitemiz, yargılama makamının yerine geçecek bir çalışma yürütmemeli ve bu yönde sonuçlar çıkarmamalıdır. Savunmasında gerekçeler ileri süren Sayın Emrah Yeşilırmak'a isnad edilen suçlamaların Sayın Emrah Yeşilırmak'ın talep ettiği gibi makul şüpheden ari bir şekilde Komite değerlendirmesinde ıspat edilmesi gerekmemektedir. Bu değerlendirmenin yapılması gereken yer yüce Mahkemedir. Sayın Emrah Yeşilırmak'ı, kendisine isnad edilen suçlara bağlayan yeterli bilgi, belge ve/veya kanıt olup olmadığını incelemek de Komitemizin yetkisi dahilinde değildir.

Yine bu görüşümüzü destekler nitelikte, İçtüzüğü'nün 129'uncu maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca Komitemizin tanık dinleme yetkisi bulunmamaktadır. Buna rağmen, meselenin hassasiyeti ve önemi dikkate alınarak oy birliği ile karar verilmiş ve Başsavcılık ile YÖDAK yetkilileri de Komitemizce dinlenmiştir. Ancak bu, Komitemizin, dava süreçlerinde gerçeğin ortaya çıkmasına destek olan istintak biçiminde sorgulama yapma yetkisi ve gerçeği ortaya çıkarma sorumluluğu bulunduğu anlamına gelmemektedir. Meclis çalışmalarının bir nevi Anayasası olan İçtüzük'teki yetkinin sınırı nettir.

Keza A.M. 20/2018, D.1/2021 sayılı Anayasa Mahkemesi kararına göre de "İsnadın ciddiliği konusunda karar verilebilmesi için sadece getirilen davanın dayandırıldığı mevzuata değil, davada ileri sürülen iddiaların dayanağına da bakılması gerekir. Getirilecek ceza davasındaki şahadetin mahkûm etmek için yeterli olup olmadığı Anayasa Mahkemesinin yapacağı bir değerlendirme değildir. Ceza davasındaki şahadeti değerlendirecek olan Mahkeme, ilgili ceza meselesinde yetkili Mahkeme olmalıdır ve yapacağı değerlendirme neticesinde huzurundaki sanığı mahkûm etmeli veya beraat ettirmelidir. Anayasa Mahkemesi olguların davayı ıspat etmek için yeterli olup olmadığına değil, isnadı destekleyecek dayanağın mevcut olup olmadığına bakmalıdır."

Mevzuat ve Anayasa Mahkemesi kararları ışığında Komitemizin yapmak zorunda olduğu inceleme yüklenen suçun işlenip işlenmediği değil, suçlamanın ciddi olup olmadığı sınırındadır.

2-İsnadın Ciddiliği:

Yukarıda belirtilen sınır ile birlikte bu Komitenin görevi öncelikle isnadın ciddiliğini araştırmaktır. Sayın Emrah Yeşilirmak'ın da verdiği bilgiler ışığında, ilk nazarda tamamen uydurulmuş, gayri ciddi bir suçlamadan, örneğin Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi'nden hiç alınmamış ve/veya kullanılmamış bir diplomadan veya bazı derslere katılarak, bazılarına katılmayarak alınmış bir diplomadan bahsetmek mümkün değildir. Temel olgu Sayın Emrah Yeşilirmak'ın başvurduğu gün 8 akademik yıl geriye götürülerek 46 ders almış gibi gösterilip mezun edilmesidir. Devamla Sayın Emrah Yeşilirmak gelişigüzel girilen notlar ile bölüm birincisi sıfatını da kazandığı iddiasıdır.

Sayın Emrah Yeşilirmak bu şekilde kendisine teslim edilen diploma ile bir başka üniversiteye kayıt yaptırmıştır. Bu süreçte bu olguları hiç sorgulamadığını, ihmali olarak değerlendirmiş ve bu noktaya savunmasında da yer vermiştir.

Başsavcılık makamının, Komitemize sunmuş olduğu dosyada 3 farklı Kaza Mahkemesi yetkisine giren 3 adet “dokunulmazlığın kaldırılması talep yazısı”, en azı 21 Tanık içeren 3 adet Ağır Ceza Mahkemesi'ne konu İthamname (iddia edilen Suçlar ve Tafsilatları), Polis Raporu ve ona bağlı her bir dosya için alınan ortalama 24 kişinin özet ifadesi yer almaktadır. Sayın Emrah Yeşilirmak dosyası ile ilgili süreç takriben 15 Şubat 2024 tarihinde başlamış ve 24 Ekim 2024 tarihinde sonlanmıştır. Başsavcılık dosyasından görülebileceği gibi Polis dosyasını oluştururken YÖDAK Başkanı, ilgili Üniversitenin çalışanları ve yöneticileri, başka benzer dosyalarda zanlı ve/veya sanık olan kişiler ve polis mensupları gibi birçok kişiden ifade alınmıştır.

Bu veriler ışığında konunun aceleye getirilmiş olması veya baştan savma bir şekilde hazırlanmış olması iddiasını kabul etmek mümkün görünmemektedir.

Sayın Emrah Yeşilirmak'ın savunmasında da belirttiği üzere, Üniveriste yetkililerinin kendisini bu şekilde yönlendirmesi ile hiçbir derse katılmadan Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi'nden 4 yıllık lisans diploması almıştır ve bu hususta kendisinin de kabul ettiği gibi daha fazla sorgulama yapması gerektiği konusunda ihmali mevcuttur. Başsavcılık'tan Komitemize verilen bilgiler ve atfı yapılan içtihatlar ışığında ise sadece icrai bir hareketin değil, ihmalin de kişiyi suça bağlaması söz konusudur. Yine hatırlanmalıdır ki, buna karar verecek olan bu Komite değil, bağımsız Mahkemedir.

Sayın Emrah Yeşilirmak, bu fiilin ve/veya ihmalin suç sayılmaması gerektiğini ve/veya bu fiillerin kendisini suça bağlamadığını çünkü kendisini Üniversite yetkililerinin bu şekilde yönlendirdiğini, bir öğrencinin Üniversite ile ilgili mevzuatı bilmesinin beklenemeyeceğini, bunun Üniversitenin sorumluluğu olduğunu vurgulamaktadır.

Benzer bir şekilde, Sayın Aytay aluda'nın yasama dokunulmazlığının kaldırılması konusundaki A.M. 20/2018, D.1/2021 sayılı Anayasa Mahkemesi kararına göre “Komite tutanaklarından açıkça görüldüğü gibi Başsavcılık tarafından yapıldığı iddia edilen fiil ve/veya işlemlerin yapılmadığına dair herhangi bir karşı iddia yoktur. Söylenenler sadece yapılan fiil ve/veya işlemin suç sayılmaması gerektiği, ciddi bir suçun varlığından söz edilemeyeceği, başkalarının da aynı fiil ve/veya işlemleri yaptıkları halde yargılanmadıkları doğrultusundadır. Anayasa Mahkemesi isnadın ciddi olup olmadığına, milletvekilini görevinden uzak tutmak amacı ile, zorlama veya hayali bir suç ile milletvekilinin itham edilip edilmediğine, getirilen isnadın ciddi dayanağının bulunup bulunmadığına bakmalıdır. Yukarıda iktibas ettiğimiz gerçekleri bu esaslardan değerlendirdiğimizde Davacı Parti Milletvekili aleyhindeki isnadın ciddi bir dayanağı olduğunu kabul etmek gerekmektedir.”

Konunun özelliğine göre, alt Mahkemenin yetkisine giren suçlar da dokunulmazlığın kaldırılması bakımından “ciddi” kategorisine girebilmekle birlikte, Başsavcılık tarafından Komitemize iletilen dosyada yer alan suçların Fasal 154 Ceza Yasası altında Ağır Ceza Mahkemesi'nin yetkisine girecek nitelikte suçlar olması da konunun ciddiyyetini ortaya koymaktadır.

Sayın Emrah Yeşilirmak, Fasal 154 Ceza Yasası'nın “Sahte Davranışın Tanımı” yan başlıklı 297'nci, “Sahte Davranışla Kayıt vs Sağlamak” yan başlıklı 305'inci, “Sahtekarlığın Tanımlanması” yan başlıklı 331'inci, “Belge” yan başlıklı 332'nci, “Sahte Belge Düzenleme” yan başlıklı 333'üncü, “Sahtekarlıktaki Genel Ceza” yan başlıklı 335'inci, “On Yıla Kadar Hapis Cezası” yanbaşlıklı 337'nci, “Sahte Belgeyi Tedavüle Sürmek” yan başlıklı 339'uncu ve “Yetkisiz Belge Düzenlemek” yan başlıklı 343'üncü maddeleri ile itham edilmek istenmektedir. Başsavcılık tarafından Meclis Başkanlığı'na iletilen suç dosyasına göre, bu suçlamaların dayanağını özetle, Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi Business Administration (English) bölümünden, derslere ve sınavlara hiç girilmediği halde lisans diploması alınması, işbu diplomanın Milli Eğitim Bakanlığı tarafından onaylanması ve bu diploma ile Lefke Avrupa Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Tezli Yüksek Lisans programına kayıt yapılması oluşturmaktadır. Yine Başsavcılık ve Polis Müdürlüklerinden gelen dosyalara göre isnat edilen suçlar, “sahte belge düzenlenmesini tahrik etme”, “yetkisiz belge düzenleme”, “yetkisiz düzenlenen belgeyi piyasaya sürme”, “sahte resmi belgeyi tedavüle sürme”, “sahte davranışla kayıt temin etme” ve “sahte beyanlarla belgelerin icra edilmesini tahrik etme” şeklinindedir.

İsnad edilen suçlamaların çok ağır olması Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması için tek ölçüt olmadığı gibi itham edildiği suçların nitelikleri bakımından ciddi bir isnadın varlığı görüldüğü üzere tartışmasızdır.

3-Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması İsteminin Siyasal Amaçlara Dayanıp Dayanmadığı:

A.M. 20/2018, D.1/2021 sayılı Anayasa Mahkemesi kararını bu konuda temel alacak olursak; “Yasama dokunulmazlığı kapsamında, bir konunun siyasal amaca dayandığını kabul etmek için yargılanma tehdidi ile bir milletvekilinin oy verme veya vermeme, hükümet politikalarına destek verme veya vermeme, hükümetin denetlenmesi ve benzeri durumlarda davranış değiştirmeye zorlanması gibi konularda baskı altında tutulması veya siyasal amaçla karşıtları tarafından sindirilmek istenmesi veya bazı düşüncelerin Meclisten dışlanmak için bir gayret içerisinde olduğu gösterilmelidir.”

Sayın Emrah Yeşilırmak bu süreçte kendine dair yapılmış olan açıklamaları siyasal bir amaç temelinde etkileme olarak nitelmiştir. Elbette siyasal yaşamda siyasi partiler, dernekler hatta milletvekilleri daha denetlenebilir, şeffaf ve hesap veren bir konuma olabilmesi ve güvenilir bir siyaset kurumunun var olması adına eleştirilebilir, hedef alınabilir, rahatsız edici olsa bile aleyhine sözler söyleyebilir, bu sözler kimi zaman amacını aşmış da olabilir. Siyasi kişiliklerin eleştirilmeleri konusunda AİHM çeşitli kararlar üretmiş ve bunların özetinde bunun siyasi kişilik tarafından tahammül edilmesi gereken şeyler olduğunun altını çizmiştir.

Siyasi amaç kriterini değerlendirirken temel unsur Sayın Emrah Yeşilırmak’ın Meclis çalışmalarında bir oylamaya katılıp katılmaması veya bir karara dahil olup olmaması veya sözünü söylemekten imtina etmesi konusunda dokunulmazlığının kaldırılması talebinin ve/veya sürecinin etken olup olmadığıdır. Bu konuda bilgimize gelen herhangi bir baskı olmadığı gibi, kamuya açıklanmış bu yönde bir beyanı da olmamıştır.

Sayın Emrah Yeşilırmak, özellikle Halkın Partisi Başkanı’nın masumiyet karinesini ihlal edecek derecede paylaşımlar yapmış ve etki alanı yaratmaya çalıştığını iddia etmiş olsa da bu, Polis ve Başsavcılığın baskı ve/veya etki altında hareket ettiği anlamına gelmemektedir. Başsavcılık tarafından Komitemize verilen önemli bir diğer bilgi de benzer durumda olan 20’ye yakın dosyanın daha hazırlanmış olduğunu yönündedir. Hatta bu konuda Mahkeme huzurunda görüşülmeye başlayan benzer dosyaların olduğu kamu oyunun bilgisindedir. Sayın Emrah Yeşilırmak bu konuda siyasi bir hedef olarak seçilmiştir iddiası bu veriler ışığında doğru kabul edilemez.

Keza isnat edilen suçlamalar bir milletvekilinin düşünce ve ifade özgürlüğü ile alakalı veya siyasi hakların kullanılması hususunda olmayıp adi suçlara ilişkindir. Dolayısıyla Sayın Emrah Yeşilırmak’a da benzer suçlarla itham edilen diğer vatandaşlar gibi yargılanma ve beraat etme hakkı tanınmalıdır. Aklanma hakkının sağlanması, hem ilgili milletvekili ve Meclis’in saygınlığı hem de siyaset kurumunun güçlenmesi bakımından önemlidir.

Anayasa Mahkememiz de “Göz önünde tutulması gereken diğer bir husus ise dokunulmazlığın kaldırılması kararı ile her halükârda milletvekili dönemi sona erince

yargılanmasına engel kalmayacak bir milletvekilinin, koruma kalkanının kaldırılarak diğer herhangi bir vatandaş gibi yargı huzuruna çıkması, tüm vatandaşların sahip olduğu savunma haklarını kullanması ve dava sonunda mahkûm olabileceği gibi beraat etme şansının kendisine bir an önce sağlanmasının hedeflenmekte olduğudur. Meclis çalışmalarına herhangi bir engel teşkil etmeyecek, keyfi ve gereksiz diye nitelendirilemeyecek bir yargılama maksadı için dokunulmazlığın kaldırılma talebinin siyasal bir amaç ile yapıldığını söylemek mümkün değildir.” demektedir.

4-Sonuç:

Dokunulmazlığı kaldırılan milletvekili, dokunulmazlığın kaldırılmasına sebep olan cezai soruşturma bakımından diğer vatandaşlar ile aynı durumda olur ve yargılama sürecindeki kurallara bağlı duruma gelir. Buradaki fark, Anayasa 84 (3) maddesinde belirtilen, cezanın infazının dönem sonuna bırakılmasıdır. Bununla birlikte Anayasa Koyucu, dokunulmazlığı kalksa dahi milletvekiline yasama faaliyetlerini sürdürmek konusunda Anayasal güvence vermiştir.

Başsavcılık tarafından Meclis Başkanlığı’na sunulan Sayın Emrah Yeşilırmak’ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hususundaki dosya, Komitemize verilen bilgiler ve A.M. 20/2018, D.1/2021 sayılı Anayasa Mahkemesi kararında belirtilen hususlar ışığında, Sayın Emrah Yeşilırmak’ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması için gereken “isnadın ciddiliği” ve “siyasal amaçlara dayanmaması” kriterlerinin oluştuğu kanaatindeyiz.

Bunlara ek olarak, gerek Sayın Emrah Yeşilırmak’ın savunma ve aklanma hakkını kullanabilmesi gerekse Cumhuriyet Meclisi’nin kamu oyundaki saygınlığı bakımından yasama dokunulmazlığının kaldırılması gerektiği inancındayız.